

۱۷۸۴۸

خطی

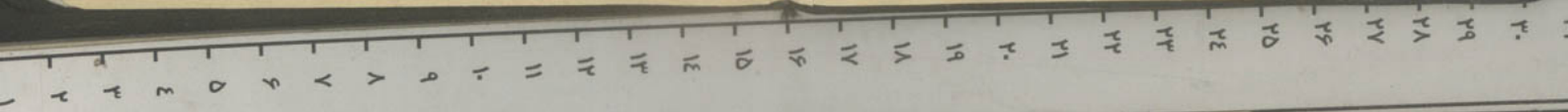
کتابخانه
مجلس شورای
اسلامی

۱۷۸۳۵
۲۰۸۹۰۰

خطی
کتابخانه
مجلس شورای
اسلامی
۱۷۸۳۵

هذا کتاب منظومه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 ابتداءً بحمد و ثانی ای تو باقی مسمی فانی
 حمد بعد ترا که محمودی شکر بعد ترا که مثنائی
 توحیدانی که خود ثنا گفتی دیگری کن شود ثنائی
 بیت فانی ز گفته مدقت عهده بز مکاه امکانی
 شد سردا بجهان زانکه منز دانش دران یونانی
 که ملک را کون کن در چه کوهی دیو را سبمانی
 که بری دنیا فقیر را بر نبوت ز فدر چو پانی
 صوائه اسلام بی بابان بر رسول جیب بیدانی
 مصطفی ز ناب بر شرف و پیروز اول ازوت ز رانی
 بعد از آن بر سماع آل او با درضوان ایزد ارزانی
 ای خدا هر امید که نوزاد است من بگویم ترا که میدانی
 نام را که کرد آغاز از کرم ختم کن با سانی

بدان ایک اللہ این رسالہ است منظومہ در لغات منقولہ از اقوال
 لغات درین و جزہ است کہ حفظ آن را ز فاشہ برون نباشد و گاہ
 باش کہ لغت در مصرع و معنی در مصرع و لغت را دو مینور و پانچہ و ستر
 و لغت پانچہ و قدیم و تاجر و معنی واقع است و بالله التوفیق و الاستقامت
 القطعۃ اولی فی حرف الالف
 ابتدا آغاز کار اللہ کلام

حق اللہ و ہنوارا کو امام
 اس بنیان است اقصی دورتر
 از برینش در سجد بندہ است نام
 التلی کسیر بزرگ است تو
 ادی رشتی سوزش را صنظلام
 رویی کہ خلق عالم را آنام
 کر آمد وقت است ازجا کہ نشما
 است عم اعجب جنبہ این مار
 اس دیدن از برداری صیغہ م
 است اصدی یک و لہ انسان دو
 رخس ازین الف بنی پیش نام
 برین
 ازین

و جز مزد و ارباب حاجت امم حاجی
 گفت اقرس برہ داوان اشقام
 ایم ما رو اوس گرت آنک سرب
 بت اکت پستہ بیج او اکام
 آنچه فریضا اصب کز پشت
 ابر کار و ای بی ای کلام
 آنچه ازین صجہ پاکیزہ تر
 اگو خردن خم کردن اختتام
 القطعۃ فی حرف الالف الباقی
 اضم ماہ بعب اکل خزانہ
 ابالانزل جواب می زینت
 اینت لادک ابرق انفا ہم
 اوئن ہما و ن لیدن انک است
 ابالہیم ملک استی پشیمان
 ادب فرنگ اہل ابرانت

بود اخری ذکر استوب که در

چو اخیل ناقص کتب بی گنت
آنچه بنایان دانایان و
عیب و اصغر آن دل بازبان
ابو زرین زبیر زرت صوب
چو احف کول و اشور آردمان
ابالت با ابات پادشاهی
چو آلاء نعت و وقت او انت
زینش که ابراهیم پوره مرد است
بندای که اکرم به زبان است
بره اضاغ درویشی آبا آگهی
آید به اهنما اندر زمان است
کلید افسرد ابر کول و به غم
از آن شادی و وقت امنانت
ابو جواد است و بیکه این و آوی
نهای آب کهنه سر آینه
چو اخیل

چو اجتناب اجتناب بکانه است

کرده دین و وقت آیت نشان است
ترا کفم که افر افرینت
بدان من بر چه میگویم چنان است
القطعه فی حرف الالف باقا
ادب مرو نهی این نام خدا
ایب شام کم در دو پاکر امضا
چو ایل اشتر اذایخ منی چشم اش
ابو المصعب حکیم و کرم قرنی
اشل قطع به دست دان و کاف
آنان جوهره حضرت بندر استملا
اجرایخ الاما به بکله کحل
ادب عاقرب سف انده اوام یا
اجبت به ذکر ام الدباغ جار سفر
اناس خلق بعدت زشتی استملا

امه بزرگ افر سبب الباقین

از پنج اسب شیر لغت بود تن

ایلام تشکی اهرم برده رت و لا

اوام نام حوش اتم ثا و انا ما

اسب شبر بو اذ در چشم نقیسه

چو یک بار برده است فخر اول

اویا پست اصل و ف کاردی صغی

ز باغ چیت کزن و و لا ایچ بوا

اگر نمان ایامی کردن امر عجیب

ایلیج نیشدن بدینار استغیا

القطعۃ الباقی فی حرف الالف

ال جوشان اکثر لغت چیت اهرم ساز کار

ان اگر اقر قویز اهرم اصل ایلیج چهار

چون دناش اهرم شبر سینه او اهرم

است اهرم بدم اکیس بزرگ اهرم مرغدار

ایلیج

اگرش مال واجب استغی زود اهرم سفید

بدم اهرم روز روشن بیل اکیس چیت تن

احتلا پر اهرم سبب جن اهرم اهرم کز

این اهرم لانه از نزل ناکس اهرم سحر

اسکف اسکف اسکوفت کفنگر

ایوه سکند اناوت ریشه اکیس اسنو در

اینا اهرم اهرم اهرم اهرم اهرم

است اهرم سینه اهرم اهرم اهرم اهرم

اهرم اهرم اهرم اهرم اهرم اهرم

اهرم اهرم اهرم اهرم اهرم اهرم

اهرم اهرم اهرم اهرم اهرم اهرم

اهرم اهرم اهرم اهرم اهرم اهرم

اهرم اهرم اهرم اهرم اهرم اهرم

اهرم اهرم اهرم اهرم اهرم اهرم

اهرم اهرم اهرم اهرم اهرم اهرم

لاهور در ز...

احمد اغل هم چه پشید با صلاح استوارش

که بشمارد ما ناعمر کرد اعتبار
تختها کو ارایک نرم این را اعدت

استخاره خرمای اینها بمان کار
بزه صلفه بزاغز با نرب سبب
القطعه الشافعی المجرع الشافعی
بنام اولاد بزه صبح و بدعت زکون

براس و برابا و بریت ضعیف عالم
بنه الفتن بنت اورنگ بقیع منزل

بعوض با بعوض بقیع بنت عالم
بطلب طبع او چه پشید سترقا

بیلع جع را باس بر بطل آمد برامان
بکارت و ضرر کردن چو درک پس بجا
بعلی که هر بر تمان چه خود پشید

بشسته فرزند بر کولایم لالا

چو بگردد بپوزن چا با بانی بمان
بشرفین دین برت خرد بجهت بخت

براز

بسات را در دوران برام بندگش

القطعه ايضا في حرف البناء
بضاعت مال سرا به بدگن بخت کما
بعد پس بقده هنوز بکل شور بر بقیع

بر کرحض بچو بلی بظن رو و سگدار

چون بلج است افسانه بر ماه و دهه

بقل تره میر جده آب و جمع او آباد

بیت عازر بینه ترش منی جت بینه

بعل نام بیت بطنا سر و باد و سگدار

بر بوسیداء بوقت رشت بار اولین

بست بجهت بینه بطل باطل نا بجا

بضع فوج است دلکاح بضع از نه تانی

چون بیل پر سیه کچ بل یک چنان

بقنده الحقات فرقه بخت خالص بر

ببر خرم بینه کعبه بال دل بیل بر راز

بقتا ناکاه بیره از در ماه و دهه بر راز

بزرگم بکینه طوطی بر طرف یک

بسیخ جو کندن بر جد است باز کنگار

بغضه خایه بدن فریاد بر جا در کرب

برقع بر رخ رو پوشت بجا پا بدار

بزم عیش بظلم کفر انحراف بر سر مردم کرد بر

بهره سر کین چو آل بخشش بر به بنور و کار

ز آنکه بسکن ماه بر غم بخت بر آن بخت

بست با در سر در پیشش باز کنگار

القطعه البضا

ببر یک بوس که به سجده بکمال

بزدل مرگ بد شمشیر و شمشیر ز نال

ببان بان سرانست بیدمشک و لاله

چو با ضعت هلاک در بغضت طلال

بباق بخل در بقا یک بند علم

ببغی کوهک بزرگ بزمی سینه حال

بباید گفته بانه کفر یک جور حال

برود سرد و بالغ رسیده بغی قلب

بمعا

بباید غیر حرکت بقیع جای فرخ

ببغی نام بکافیت لبس عصال

ببلج خیزه باله بشهر استادن

بجو بصل بنده است بر جمع بقال

ببصل پایزه برقی برده است بقول

ببکین منزل ماه بکم مردم لال

بتریب سینه عصفور تراب برت

تمام کار نامک بند و احمق نامک

بفاح سب و بخت در دو دفتر باج

ببغی بکینه کا و تباب تبت هلاک

بشراف ننگه برات و پند بان بخر

بمات است چو آن من نشسته خاک

ببدرج و سجده تندر و چیر زرش بود

دلک ترش سپهر تخته ناکار خرداک

ببسال کمن در آنجا بزنگه کران

بغفشت بکرای غیر ظال ناک

زایت هر چه کمتر یک حرکت کما
لواکان هم امکان تغایر در ترتیب
چون نیمت جزو همان مرتبه خوانند
ترجمان تغییر الفاظ در تمام صح او
تر متر باهل قیاس و برابران
چون تیار شد و با کلمات
نیم بنده تحت بزرگ است
چون هرگز نیست که در نرد تا نیم
تغییر حرکت فاعل به طبع است
نوعی می باشد و شراکت از آنجا
تمام در سه تله کرده طرف نشان
شعین سطر در با سواد بر روی
شده اند همه بر موده بغیر کران
ثلاثه در نام و نیم هر

تفاوتی لفظ هر حرف از این است
تفاوتی در این قیاسی نزدیک
چون لغز سنگ کماله در لفظ ابروان
ثلاثه در حالت بسم نیست یک
القطعه ایضا فی الجمله
تفاوتی حرکت در این سطر
نور کما و غلط که در نرد است
نوم سیر و نظر کوه نمه ایضا نیم
تغییر در لغز بر نام بغیر سنگ
تغییر در نام دندان نمه در مال
تغییر در لغز و سواست تا وقت
تغییر در لغز و سواست تا وقت
تغییر در لغز و سواست تا وقت
نور در نام در هر یک نشان

چند گویان چند لشکر که در کشتن دل بستان

جنت یک چشم جزوی کفندی جنت

جنت هم جنت من جنت روزه جنت من

جنت بهر جزو پاره جنت بهر جزو پاره

جنت آفت جنت بغل جنت پهلوی

جنت بهر کشتی جنت بهر جزو آسان

جنت بهر جزو جنت بهر جزو جنت

جنت من جنتی که در جنت است

جنت دست جنت بهر جزو جنت

جنت اصل جنت بهر جزو جنت

جنت دل جنت سکون جنت هرگز

جنت چو جنت در جنت زعفران

جنت کاسه جنت در جنت جنت

جنت بهر جزو جنت بهر جزو جنت

جنت سال جنت کشت جنت

بستان

جنت جنت جنت جنت جنت جنت

جنت جنت جنت جنت جنت جنت

جنت جنت جنت جنت جنت جنت

جنت جنت جنت جنت جنت جنت

جنت جنت جنت جنت جنت جنت

جنت جنت جنت جنت جنت جنت

جنت جنت جنت جنت جنت جنت

جنت جنت جنت جنت جنت جنت

جنت جنت جنت جنت جنت جنت

جنت جنت جنت جنت جنت جنت

جنت جنت جنت جنت جنت جنت

جنت جنت جنت جنت جنت جنت

جنت جنت جنت جنت جنت جنت

جنت جنت جنت جنت جنت جنت

جنت جنت جنت جنت جنت جنت

جنت جنت جنت جنت جنت جنت

بستان

حرام است هایش از حقیم خورد

خفیف دانم کرده حرم کرد

خوار کردم همه بسیار ملک

حصار قلعه بادن حریف ام حجت

حرف کنده حسن نیک کرده نیش

حاشیه است بوی تر بو حفظ و حیف

القطعیه ایضا
ظان بود حریف حجت حفر جا

حردان صفتی زعفران کبانه

حرفا بر باد حکم پادشاه

حیف تازم حیره مکان صد کن

صدید است نیر و جعفر مردم حذر

حیف و حجه گوار و باقیمت عارف

حیف کنده حریف بریم و حریف ما

حیف لیس شده عارفان صاف

حیف است لار بجز سنگ صحت است حیا

حردان صفتی زعفران کبانه

حرفا بر باد حکم پادشاه

چو جای زن حقیقه ترش و دان

حرفه بنه حیف کنیم حیف کرد

حرفه دست بنه حیف حیف کام

حرفه مایه حریف حریف حریف

حرفه کنده حیف کرد و کرد

حرفه کرد و حریف با رود

حرفه نیک و نیکوتر حریف

حرفه کام حیف حریف حریف

حرفه حریف حریف حریف حریف

حرفه پاران حیف است راه

حرفه حریف حریف حریف حریف

حرفه حریف حریف حریف حریف

حرفه حریف حریف حریف حریف

حرفه حریف حریف حریف حریف

حرفه حریف حریف حریف حریف

حرفه حریف حریف حریف حریف

حرفه حریف حریف حریف حریف

حرفه حریف حریف حریف حریف

خوک پایزدان زبان خرد خوار

ختم دشمن خنجر در حقه پنج

خاتبت هم بقیه سنی خا

خیل آب خنجر خنجر خنجر

خفصا کمال خنجر است ما

خنجر رسته خنجر مرز خنجر

خاوت خالی خنجر کوشور

خنجر سربک خنجران خنجر

خاوا آواز خنجر خنجر

القطعه البضا

خنجر کرک خنجر خنجر

خنجر مرز خنجر خنجر

خروف پره خنجر خنجر

خنجر روم خنجر خنجر

خنجر خنجر خنجر خنجر

خنجر خنجر خنجر خنجر

خنجر

خون خنجر خنجر خنجر

خون خنجر خنجر خنجر

خنجر خنجر خنجر

خنجر خنجر خنجر

خنجر خنجر خنجر

خنجر خنجر خنجر

خنجر خنجر خنجر

خنجر خنجر خنجر

خنجر خنجر خنجر

خنجر خنجر خنجر

خنجر خنجر خنجر

خنجر خنجر خنجر

خنجر خنجر خنجر

خنجر خنجر خنجر

خنجر خنجر خنجر

خنجر خنجر خنجر

خنجر

وایت سختی و واقع پر زدن کاس

دخنی زنت دین معنی است و معانی کوضا

دینس دو شب دنان غما و لا و لا

دب خرس داب عادت و دین چو رود و آ

دینس دایر بن دین رفتن

دینه تاریک و سبقت فلق دینان

درون نزد ناکس غرور در آینه جلالت

مادر که هر نان سفید دینت چو غنای

دوده گرم دانه مال و معنی است و دین

دکک مایه دین دلالت رهبر غنای

دینان دینان خصلت دین نام و دین

دب عادت کردن دم چون تاریک آقا

دانه زردی دسم هر چه و لا دکنش

دوس خرم کردن و با کدو در مان دوا

القطعه فی بحر الدال

دین دین دین کک و لا معنی است و آب

درو با لاسر دوا آب برافان دنا

دین سال

بماند که خاکش در زمین کوفتن
دینان در دکان دود چو آینه دین

دین و کپارا کناه چه بود دین کز

دین یاد است دین بر سر کسلی کوه کوه

دین دم دین دین دین

دوشادنه و دینان لاسران نجیب داب

دب بر کاه دینم به کوه بزرگ دنا

دینت ذات دین خوارش نفس آفتاب

دینه عهدت و کز زنت و کزان صبح

دکک این رود دین زنت باران

القطعه فی بحر الزاء

دکک حوض آب دقه باره رانچ آتول

دین سود و دین با دود راج مر را کسار

دین خنونا نشت رویه است عقل و معنی دل

دین دین دین دین دین دین دین دین

دین دین دین دین دین دین دین دین

دینت شوی مادر دینت علم آفتاب

دین منزل رو عه ترس کب سبک یا زمار

دین دین دین دین دین دین دین دین

دین دین دین دین دین دین دین دین

دین دین دین دین دین دین دین دین

دین دین دین دین دین دین دین دین

دین دین دین دین دین دین دین دین

راحت بود ریاضت خوشتر در نفس مهربان

روح جبرئیل روید آمدت روق ^{معدود}

ربط بستن زیند افون زیند ^{فردا}

ز عجب بگفت ابرو ربه ترس لرغ نینزه ^{دل}

رحم خویش روق سبکین ^{لاده بر کتک}

کج کردن رخی سیر ابد ز غمت کوفت ^{کوفت}

ریخ نینزه نفس هرزه زاندر ای ^{سوار}

رغب تر ز غمت بلند است ^{مستراح} ^{مستراح}

بصر مرد در بصر با بر جلال پاد ^{برش}

رقبه کردن بند راحت ^{رقبه} ^{رقبه}

ز تاملت اریس یک ^{رمط کاف}

رسته رسته جهما روق ^{برج} ^{بهار}

القطعة البيضاء ^{بجور الزمان}

دانتان دورگه دست ^{زین} ^{مغز}

چون رهن آمد شراب ^{بک} ^{بلع}

است در فغان ^{رق} ^{خوشتر} ^{در} ^{مغز}

است در فغان ^{رق} ^{خوشتر} ^{در} ^{مغز}

دندان

رق طاق رغف و رغفان کردار ^{رق} ^{رق}

رخس ارزنده ^{رخس} ^{رخس}

رقف رایید ^{رقف} ^{رقف}

رطل نمی من ^{رطل} ^{رطل}

ربیع جگر ^{ربیع} ^{ربیع}

راق افغان ^{راق} ^{راق}

رادید کج ^{رادید} ^{رادید}

رذخ جفت ^{رذخ} ^{رذخ}

رانکه ^{رانکه} ^{رانکه}

زلفت آواز ^{زلفت} ^{زلفت}

زین سبکین ^{زین} ^{زین}

زنج ^{زنج} ^{زنج}

گشتی آمد ^{گشتی} ^{گشتی}

رقم ^{رقم} ^{رقم}

زین ^{زین} ^{زین}

زانه ^{زانه} ^{زانه}

زانه ^{زانه} ^{زانه}

زینت از ایشان نجابت بیشتر زلفان
 چون زلف اند عروس هم اند بهار
 زانیمت افزون زان برهن زلف
 روز من ماکر و حکام زلف را در پادشاه
 الفطعة فی الجمال
 حفظ اینها کن عزیزان فطت با دوا
 سبابة رات سیخ تمام زلف
 کاف ابروی عتق
 بخوریم سفاجک بیه
 سرفا نه سرفا نه گو بوسه
 ولیک سلسله زنجیر من چون سیال
 سرورن دوسا کم رسیده زلف
 سگ منزل مات تحت غیر سیال
 سلاح آت جنت سیخ اطراف
 سیره خاطر پنهان دوا کت سیال

سیر کف

سیر تخت سراجت آفتاب

چنانکه سبزه بر زینت صحرای سیال
 سدی که زاننده سوادیه سلاخی
 الفطعة البصافی بر الساء
 سده دیو کت سده سرا
 سینه کز سهر بخواب سبجا با تو بر
 ست نش سادس ششم دکان سس ششک چون سید
 بیع هفت سابع هفتم سوقت نردا
 ستر پنهان سسایری باقی دیگر سرف
 سح کوش سورا دون سرت کم انیس
 سسق کت جغد سسق جزد برا
 سسج سسج سسج سسج سسج
 سسج سسج سسج سسج سسج

تغذیه
 سسج سسج
 سسج سسج
 سسج سسج
 سسج سسج

شرب برنا شخص مردم شرب زاج

شرب حب سحر زعفران کبابه

شرب یازی شرم بزرگ شکر دام

شرب الارض است و پسته شکر عراره

است شرب رخ سفید و شکر شکر

شرب شکر شکر کبود هم سپاه

شان حال شرب چینه شکر کج

شرب سبب سبب سبب شکر دراز کج کما

شرب حب سحر کج شکر خط

شرب و شکر است شرب عراره

المقطعة ایضا شرب شکر عراره شکر عراره

شرب بقر با بدنی چون شکر شکر کما

شرب بقر با بدنی چون شکر شکر کما

شرب بقر با بدنی چون شکر شکر کما

شرب بقر با بدنی چون شکر شکر کما

شرب بقر با بدنی چون شکر شکر کما

شرب بقر با بدنی چون شکر شکر کما

شرب بقر با بدنی چون شکر شکر کما

ادوات نو

روز نمان را شکر کوبد پراکنده

است شرب بان عرق چنان شکر به جوش شکر

شرب شکر شکر شکر شکر شکر شکر

شرب بقر با بدنی چون شکر شکر کما

شرب بقر با بدنی چون شکر شکر کما

شرب بقر با بدنی چون شکر شکر کما

شرب بقر با بدنی چون شکر شکر کما

شرب بقر با بدنی چون شکر شکر کما

شرب بقر با بدنی چون شکر شکر کما

شرب بقر با بدنی چون شکر شکر کما

شرب بقر با بدنی چون شکر شکر کما

شرب بقر با بدنی چون شکر شکر کما

شرب بقر با بدنی چون شکر شکر کما

شرب بقر با بدنی چون شکر شکر کما

شرب بقر با بدنی چون شکر شکر کما

شرب بقر با بدنی چون شکر شکر کما

شرب بقر با بدنی چون شکر شکر کما

شرب بقر با بدنی چون شکر شکر کما

صفت کوه صبر در جید کوه

صافه ابران وضع است کار

صفت مهران صب است

القطعة البقا

صبر لوم صب ضاوند کار

صنع زلف صب القرب حبه باوراک

ضربه غده صبر جابن وصفت بمکاه و

صبر دماست نون زن جو صبر کسک

بیم زخم آمد صبر و جامه دان را صیان

چون صفت نامه و صفت صبر حیا و

چون صبر زو یک صبر کسک صفت

صبر نوزد صبر در سید صفت صبر اولاد

راه صبر کاسه و چون صبر صبر کوه کال

صفت صبر حجت بن دین صبر صبر حرم حرم

صانع صفت صبر شربت چون صبر صبر کال

صفت صبر بنان صبر بازو صبر حرم نوزد دار

صبر

صوت پشم صفت کرد صفت صبر صبر

خالص صفت صبر کوه صبر کوه

صوب جانب صبر صبر است او از وضع

القطعة البقا در سیران صبر با یک صفا با کوه

صبر صفت صبر و صبر در سیران

صانع و صناع در کوه صفت صفا آفتاب

صوم صبر صبر صبر صبر صبر صبر

صفت لفظ صبر و صفت صبر صبر صبر

صوت صبر صبر صبر صبر صبر صبر

صبر با لابن و صبر صبر صبر صبر

صفت صبر صبر صبر صبر صبر صبر

صفت صبر صبر صبر صبر صبر صبر

صورت صبر کوه و صبر صبر صبر صبر

القطعة في القاد صبر صبر صبر صبر

صفت صبر صبر صبر صبر صبر صبر

Handwritten flourish or signature at the bottom left of the page.

Handwritten flourish or signature at the bottom right of the page.

چو ضیق ضیق ضیق ضیق
چو ضیق ضیق ضیق ضیق

هر آن زن که ز بار پرورد ضیق

ضیق و ضیق وقت بیست کرد

ضیق و ضیق مرهم با بیض

ضیق و ضیق ضیق ضیق

ضیق و ضیق ضیق با بیض

ضیق و ضیق ضیق کوه

ضیق و ضیق برود آب بیض

ضیق و ضیق ضیق مانند بیک

کند و نا خوش ضیق و ضیق

ضیق و ضیق ضیق کوه ضیق

چو ضیق و ضیق ضیق و ضیق

ضیق و ضیق ضیق ضیق

چو ضیق و ضیق ضیق و ضیق

ضیق و ضیق ضیق ضیق

ضیق و ضیق با بیض و ضیق

ضیق و ضیق ضیق و ضیق

چو ضیق و ضیق ضیق و ضیق

ضیق و ضیق ضیق و ضیق

فرد و ضیق ضیق و ضیق

ضیق و ضیق ضیق و ضیق

ضیق و ضیق ضیق و ضیق

ضیق و ضیق ضیق و ضیق

ضیق و ضیق ضیق و ضیق

ضیق و ضیق ضیق و ضیق

ضیق و ضیق ضیق و ضیق

ضیق و ضیق ضیق و ضیق

ضیق و ضیق ضیق و ضیق

ضیق و ضیق ضیق و ضیق

ضیق و ضیق ضیق و ضیق

ضیق و ضیق ضیق و ضیق

طرف چشم طلق باران طرطو برین طاق

طنعه دیار و طلا چون طران شلرب

طس لانت طول فصل کب طار

طی قنیر در نور دیدن طن شهر خواب

طرق بسو طیف طنا زمانه امریکان

طر صوت طل لای طین طر طر

طکور فرغ طر و راندن هت طیب

طین کس طر به فرنا طینه شمع آفتاب

طلم طین طچو طابن نابوط طایف قفس

چون سکود طلع طیب برین طار

فایده طاین طر و سب دندان طوق

جفت طینش طمان کول صید آب

طلق روزانین طامون طیف طرس

طوره طینت سه شنت طوق طری

القطعة فی بر الطاء

طرا مور شسته طام منت

ظلم برین آب دندان است

ظهور

ظفر ناض ظهور پیدا

ظفر ناه مرغ ظهرا لنت

اب شیمه ظلیه ظهرا ت

بارکش بار هی بیابان آ

پنت جامه ظهرا ت ظطف

پیم بن کافنه ز جوان است

پیم رو رات چون ظهیر ظهرا

باسین بیعت طنا منت

ظهرا ت و ظینه هویج ظهور

نشینان و ظهیران آ

شهر و خزان منظر طاب

ظلیه تیرتد پیکان است

عقاد و عنکب ابرو هزار است

علاوت پاره بالار مار است

عسر نزدیک شد عذر از آن بگر

ظفر ناه مرغ

جو علاج عرف عضوین است نبات

حقیقت یک بمردن عبارت

عینق ازاد گشته عوش برگز

ولی کسالم عقل سنگ عبارت

عیادت برش بهار عدو

بود دردی و عوسج نوع خدایت

جو عصف استخوان دم عقبت

کز همه عقل زوت فارد است بود یک

بود عیان ابرو نفس چشم چشمه

از دهن برین هم استگارت

عقب نیز قیامت عقبات

جو عترت کویا اسفند دار است

علافه رها و عقص مازع

عدو چون عدادو عد شمار است

نگردد از اسب زخم باد که است

القطعه

القطعه ابدا
عص رف و عالم کرده جهان

عز امیر عفش چو عفش شبان

عظا بخش عدل بکنیم بار

بماند بکات کوبا عوان

عقب پشت یک عرقوب فایز

عک مصطفا از بهانه عیان

ز عن عقق و بیکه عذب است

عقبت شفا استگرا عیان

بو عده بود عقق عقبه کرده

عنا بر او عیب شسته ان که دران

میک سراسر عصبه عفت کرد

عدو دشمن است عدی دشمنان

عیف عقلت زدور عین

بر دینم رکنان و عظم استخوان

بقم عدت و صقیقت بود

جو عظم و عین دستکای گران

عشمت عرفی عوف و غفران
علم کرده چو با حرز است عبدان

عنازه عماله عصبیت مسار
جو عیار عیش بود نام شبستان

عجز و عمارت چون علق عاق
جو حضرت عذراست عیون و ابر

عشاق و عربس عروض
می و عشقوان اول چو دعوان

عجز غلام بر عیون است عصان
عجب عیبه عیان و عکرب

عوض اماج غزال اهر غزالان اهر
جو عیش است کرد و لایطم عدوان

عقل کنیز کنش را عفر و عفرین
عفت لاغر عفته با لافانه عفرین

عطل عن غریف و عاب غنیمت
عقل کنیز کنش را عفر و عفرین

عانی کافز

عاشق غاضب عیب بچو عذرت بره

عاقبت غمناک غمناک غمناک
لکه ابرین غمناک عقیل غمناک

عاقبت غمناک غمناک غمناک
چون غمناک غمناک غمناک

عاقبت غمناک غمناک غمناک
چون غمناک غمناک غمناک

عاقبت غمناک غمناک غمناک
چون غمناک غمناک غمناک

عاقبت غمناک غمناک غمناک
چون غمناک غمناک غمناک

عاقبت غمناک غمناک غمناک
چون غمناک غمناک غمناک

عاقبت غمناک غمناک غمناک
چون غمناک غمناک غمناک

عاقبت غمناک غمناک غمناک
چون غمناک غمناک غمناک

فرقیه فرقی نون کنایه علم قیاس

بوزنه است کرده قاصد خبر

کلیک فاسوس پد دفع چرخ

فنا و کسره زان صدمه

فلاح رستن ناس بر دفع فعال

چو فصلی فضل زیاده فوا و فضا

فج بر فوس درین فضا

قیاس نینان جوانان چو فصلی

است و آن کاد کاد زیاده نینان

فطینین فنج تر فلفله علی

فک دله فیض بخش فقه و فوس

چشمه کاد و فوج شادی فوج جوه راه

فضه بسم فص سکنین فوج کوزن

فمه بر زده فصل تر فاض نون قائم

است بردانه و زان فوج نون بر سنین پاره نون

فصاحان

قطن پنه قشرات القطعه فی حرف الفاف

چون قیاس جات فقه و فضا

قلم مقام قائم چو قلم فوج

بهر دزل فب قیاس کرد و چون فوج

اینا به مقام وقف نون

است بر زده قیاس پید با قدر

قوله قاره نون و فوسه قلم

چون قیاس کار و نون یک نینان

قادم ایستاده قلم نون نینان

فوج یک قطب قیاس قیاس بر مرقم

قصد کاسه نینان بر قلم و فوج

چون قیاس بر نینان نینان قیاس

چون کمان قیاس چمن فوج کاف با به

قلم نینان رساله نینان

قلم قیاس قیاس و قیاس قیاس

به چو قنبر قمر طبعان قد طبعان آمد دیوس
 فی حرف الکاف قبح و کندی قیس قاس و قی قابت
 مین تر کس و کسات بر کیم تری

بت اورد و نهیله کیم بران کوزما
 کتومانده سنا کتوبت بابت
 کتوبت عم کابرس ضاع غطیندی کربا
 کتبه ناراکو کراسیر کتبه پاتاکه دانغ
 کورده کارون کوره بت کیردم بزوش کتا

کتفت کیم غلاف غده نغوش کتیه
 کتوسده کابین اضراکی کات ناروا
 کتبره کتیره کترو کتبه پاج کتا
 کتین کیم کتبت کتوزن قاپ سیکین
 کت کتوت قاپ است کت کتا مر

الفضله الام
 کتا کتا کتا کتا کتا کتا کتا کتا کتا کتا
 کتا کتا کتا کتا کتا کتا کتا کتا کتا کتا
 کتا کتا کتا کتا کتا کتا کتا کتا کتا کتا
 کتا کتا کتا کتا کتا کتا کتا کتا کتا کتا
 کتا کتا کتا کتا کتا کتا کتا کتا کتا کتا

لوح تختی جونت کسین لکن آمدین
 کین نری بلب لقب لقفی آفراب
 کوش کردا کردون کتا بازی کتوب

چون کتبدن کتغ کتغ لافظته کترب سبب
 کت کت کت کت کت کت کت کت کت کت
 کت افغان کتیه جابریش اوزوش کتبت

لاجرم لایه لایح اشکارا لایبت
 کتوب کت کت کت کت کت کت کت کت کت
 چون کتبه نان کادرس لکن کتبت

کتوت کت کت کت کت کت کت کت کت کت
 کت رخنان کت سوزش کت شپرو کت کت
 کت با دام کتیه ره کت کت کت کت کت
 کت کت کت کت کت کت کت کت کت کت

چون کت مرزاق کت و کت کت کت کت
 کت کت کت کت کت کت کت کت کت کت
 کت کت کت کت کت کت کت کت کت کت

چون منبها بر کما و چون درام آمد

سویب را منبها کوس و بر پیمانه
کو کرب رابده و جارا را حبه

اره زو اما نوان مؤصد یکشته
کلیت جابدب مرقوم و اس سبیل

چون شامین حلا کس جود است
منع مرغ حرار که جو کمان حرارت

میدم هرگاه اداة دوا بیسوع منبر
القطعة الاخریة ایضا

بار سرد کما کمال محل من اد
بار فخر کما لیکن بر پیش خفا

لیکن منبر من سراج منبر خفا
و چونما مقدر رتبه چشم ما قی کزاد

هدیه کاروت مقصود مغز من کما
شش طاشانه مبر جان رتبه کس کسرات

فعل مرابح چون بفتح مغز کما
بلکه منقاد و منقبک منبرین فعل مرابح

در زمان

درسته موان رفته هم معصم کز و

میفت پیک کما کما کما
مهد کما رت سردال مجل باسینه

مضف فان من موم کما کما کما
ککبا ما قوت مصحح آب کما کما

سوه کرا کما کما کما کما
مرغرا متغاف متغاف کما کما

تاون سبک برده کما کما کما
دوک منزل ملا پتر حراق کز و

القطعة البتیم ایضا
چون رایش کز کما کما کما

چونما کما کما کما کما
چو مصص چو مصص بود تیغ کما

مریت زیاده معوس کما
ملاذ و محصن کما کما کما

چو معصم بناه لامفا کما کما
کما کما کما کما کما

جوسمل ملا، بجز نما بر جوسمل

مغذات بیابان دریا نامند

جماعت جرو و جوصت مستغنی

بودگی مکانها مسائے

مغذات معانی هراجز بر کرده

القطعة فی خوف التکون

چه مغذات ستم هراجز کرده اند

نایل نزل و نزال و نخله و نزل

بخشن است نغمه بود نغمات خوشتر است

قطع نزع سرد پند ناموس صاحب راز

چون نیندج نغمه سیران پند هراجز

عده مرور با صفت پند نغمه

بجز روز و ماده است نغمات فراوان

نظر

نغمه کسی نغمات غارت نغمه را کند

نغمه نغمات است مانند نغمات

و نغمه جگر و نغمه روزه و نغمه جوی و نغمه استر

القطعة فی جوالواو

و نغمه نغمه و نغمه نغمه و نغمه

و دق باران و بکس و بکس و بکس

و نغمه نغمه و نغمه نغمه

چون و نغمه نغمه و نغمه نغمه

چون و نغمه نغمه و نغمه نغمه

کردن نغمه نغمه و نغمه نغمه

ضلعی عالم را درای است نغمه نغمه

بست پند و پند و نغمه نغمه

چون و نغمه نغمه و نغمه نغمه

چون نغمه نغمه و نغمه نغمه

ما بده آگاه نغمه نغمه نغمه

بکس و نغمه نغمه و نغمه نغمه

چون نغمه نغمه و نغمه نغمه

نغمه نغمه نغمه و نغمه نغمه

نغمه نغمه نغمه و نغمه نغمه

نغمه نغمه نغمه و نغمه نغمه

۴۸
 کرم بند با جره منش بحر
 القلعه فی حوف البلاء
 چون بدر با جهر ملس شرف با من
 یاس ز میمه با کس شک بران کف
 بگفت تر یغیب با هم با سبک ان کس
 دست بهما هم بحراب یغولش جویب
 است و سزات بجز با من بند جان
 دست چپ زنده ی با رفق صبیح
 چون بر آفت ان قبا یملق و لا یفطن کدو
 چشمه را بیرون که یغوب جویب
 بزم قصد دست بر بارون یاری دست
 بختیم کردن تمام یقطر سپار فرات
 هر که خواند دعا طبع دارم
 من کتاب بعون الملک الوهاب علی بن الحقیق الفقیه
 در این شهر است فرزندان در حیدران بگذاشته و بغمزه در این شهر
 انکه بیاید صاحب بدین فرزند دعا و در هر روز شب المسلم تمام ۱۲۴۲

۴۹
 نظمی که در لغت انشاء با سعه سبحانه هو الموفق
 اللهم الرحمن الرحیم
 از این حمد خداوند زبان آسمان کرده ام نظم منبت چون لاله عیان
 و خطت یک لفظه از لغت مکتب رو تو فارغ کس هم بین ترتیب
 رب ان پروردگار رب ان محلی رب اب خالص انوار سب روان
 عجب سب زینال فخرات اندر لغت عجب کتب عمی بنده پرورد در جهان
 عجب من کرم است نیز من از کارها حجر عقل صابیت حجرت در آن
 صغری در شک صفات خط از عدد صغری می نیز من شبه که انش در آن
 وان سلام اسم بخت هم سلام از لاف چون سلام از کس که لغت پارچه
 حکم ابطال ایدم حکم برده یار حکم هم اعلام اصناف نبوت ان
 سقط بجه سقط ان کرم که افند تمام سقط اش پاره است اندر زود بر آن
 بیت روز شب است بیت لعل اندر بیت چون فرزند یکا در در یکا برستان
 خوان کلام از تو که از جراحیها کلام
 هم کلام از ارض جوی صب خواندن میزان

حرف پشیمان زمینی گانه در آن سنگ سبزه

حرف نشسته حرف آن زن کت از او از زبان
حرفی همی از زبان صورت لبس لانه

حرفی طرف درم گویند آنرا همی ن
حرفی بگبارت رمی قوی اندر بران

حرفی چیزی بیخ بنده در فراق آن جان
حرفی شربت شرب جای آنجز

حرفی آب میدن از آبت یا چهر روان
حرفی ارض واسع است حرفی مردی بر طرف

حرفی همی پس بنده آنه قول الحسان
دان در فراق از دمان در در کینه پس دلاز

هم رفاق است شطه رود هم رفاق نریغ نمان
شکل مثل هم نشسته شکل آنکه از زن

شکل شکیله که بنده از اویم ربهان ربهان
غل خجالت غل عدالت غل که بر کوه نهند مرغی را که بریزد ز پیش جواهر گمان

علا

غالی جایی پس بند غل بنده بنده
صل بر صورت صبر صبر بر دما بنده

بچه خطی طلا که فته طلا آنچه نهند
چون ملا بری مده دان طلا بر طرف

دان که در آن کجا می جان کجا می کجا
هم قرابت ترا کون ضافت دان

امه سره شکیله مر می گویند بنده
حرفی بای سرت حرفی را اجناس دان

دان جمل رفق زاده طان طلا زوده
که الفتوی کتاب لکه بر دوش است

حرف بود با وجد جمله از کجا
مدت حرف عدالت و مده با نریغ نمان

حرف بری عرف صبر و عرف عدالت
جای دید کنی محض رلف بنده جواد

مسکه مشک با اویم که در فراق
مسکه بر کردن بر دستم زعفران

صدق صبت ازین صفت فلان صدق دان مهر مویز در عدد بر کمان
 باک قوه پیش نشانی قوت است بر زانو زانو زانو زانو زانو زانو
 دار صفت پیش بر کمان کبشیه بزین زور قول ظلم بر کین دان از ظلال
 غار عیب غیر بیست هفتاد استنیز تن برهنه عذر گنند صح او اعتراف بران
 نقد کار و جد خوانند از کج در شان بود خلد آن صدق کبشیه درین دوستان
 قطع برین بود قطع کبشیه ز پوست قطع است ذروان خانه شیدار خوز زین
 بضع کبشیه زین بضع خرد از عدد بضع را بره کوفان دان زانسان همان
 ضعف پیش از آن ضعف دو چندان بود ضعف مضر است چون کبشیه او
 آم بود نقد در امام بر سر آم بود ما در که زانو در با هم قرمان
 جله بیان است جله است بیان هم جله است برین بهر دفعه برستان
 جت دان جت حیب جت بود هم جت بیان جت بیگ بر کبشیه کوان
 نقی بود قوطی هم جلد کبشیه خط رقی بود بر ورق نیز قیاس
 و ذبا تشدید است و ذبا بود هم جت و ذبا کوان و ذبا تشدید با جت
 عقی کزین عقی بود زانم و ابریم عقی ضد لطف عقی کبشیه بران
 غوغای زین در جت بر پله جوزه را غوغای بر غوغای کبشیه در زین کوان

بنو زین

بنو زین ججه راو ججه راو ججه را
 ججه به حج ججه سال ججه بران است
 جله دان اشرف قوم جله از قوم عدل
 جله التمرت جدر و عرب خوانند چنان
 سوق راندن سبق معمول است سوق اندر رفت
 است صح ساقی هم بازار است نب او کوان
 حمت صحت جلال جمع جله دان جلال
 منع کردن دان جلال از خلق فاصه هم بیان
 خف بود مصد خف خف را بود مصد خف
 خف بود مصد خف را بود مصد خف
 قعه دان اندر نماز و قعدا بنده بیعتش
 قعدا بنده راه راه کوبد آب روان
 منه نام مرده است منه منت بر کسی
 منه را قوت جان جمع آن منه منان
 در بنین پیش قوروان طوطی هم قوی
 جمع این را قوی است مرده دا ن

عَقْدَ بَيْنِ دَانَ وَ عَقْدَ لَيْلِي شَيْتَانِ

عَقْدَ جَمْعِ اِنْ عَقِدُوا وَ هُوَ مَثَلُ مُؤْمِنَانِ

وَ اِنْ كَلِمَتِي رَاجِعٌ بِجَمْعِ رَوَابِهِ هَمَّ طَوِي

هَمَّ طَوِي جَانِبُ رُؤْيِ سَكَاةٍ لَيْفَرَكَانَ

اَبَسِيَّاتٍ رُؤْيِ كَرِي اَزْ كَرَامَانَ رُؤْيِ

مَنْظَرِ رُؤْيِ اَزْ بَهْرِ جِي نَا طَرَانِ

لَيْطَ بِنْدِ كَسْبَرِ دَانَ لَيْطَ بِنْدِ فَاوَه

لَيْطَ بِنْدِ جِهْرِ زَبِ طَا كَرِ تَرَانِ كَسْرَانِ

عَرَضَ صَدِّ طَلَبِ بِنْدِ عَرَضِ بِنْدِ اَبْرُوِي

عَرَضَ نَاجِيَهْ كَرِ بِنْدِ ضَلِي رَا رُوِي مَكَانِ

رَجَعِ بِنْدِ مَنزَلِ جَمْعِ اَبْرُوِي كَلِمَتَانِ

رَجَعِ رُؤْيِ اَزْبِتِ مَتِ رَجَعِ نَصْفِ نَمْنِ دَانَ

عَبْرَ مَصَدِّ اَزْ مَوْرِعِ اَبْرُوِي شَطْرِ مَدْرَتِ

عَبْرَ كَرِي نَدِ اَشْتَرِ مَادِهْ كَرِ بِنْدِ زَبْرَانِ

وَجَدَ جَلَهْ وَ جَدَ مَصَدِّ بِنْدِ اَزْ جَوْدِ

وَجَدَ وَ جَدِي مَدْرَتِي كَرِ اَنْ بِنْتِ اَنْ

نَفَرِ

شَعْفَ بِنْدِ كَرِي اَزْ قَبَائِلِ عَرَبِ

بَيْنِ دَوَا كَرِ شَعْفَ بِنْدِ شَعْفِ بَيْنِ الْقَوْمَانِ

صَخْبَ جَامِدِ رَكِ كَرِ دَانَ صَخْبَ صَخْبِ اَبْرَتِ

وَ اِنْ اَسْبَدِهْ اَبْرَتِ بَا كَرِ بِنْدِ اَبْرَتِ

جَمْعِ بَرِي اَبْرَتِ جَمْعِ اَبْرَتِ جَمْعِ

جَمْعِ اَبْرَتِ اَبْرَتِ اَبْرَتِ اَبْرَتِ اَبْرَتِ

رَسَلِ كَرِ بِنْدِ رَسَلِ شَبْرِي فَالْمِ اَبْرَتِ

مَانَ رَسَلِ جَمْعِ رَسَلِ اَبْرَتِ اَبْرَتِ اَبْرَتِ

قَبْلَ ضَدِّ نَصْفِ بِنْدِ قَبْلَ اَطَاعَتِ نَمْرِ

قَبْلَ جَمْعِ قَبْلَ بِنْدِ قَبْلَ اَسْلَابِ اَبْرَتِ

مَتَمَّ زَهْرِ مَتَمِّ بَرْدِ كَرِ بِنْدِ اَبْرَتِ اَبْرَتِ

رُؤْيِ رَاحَتِ رُؤْيِ رُؤْيِ رُؤْيِ رُؤْيِ

جَمْعِ اَمْلَاكِ اَمْلَاكِ وَ مَلِكِ وَ مَلِكِ اَبْرَتِ

مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ اَبْرَتِ

فَدْرَ مَدْرَتِي رُؤْيِ رُؤْيِ رُؤْيِ رُؤْيِ

فَدْرَ رُؤْيِ رُؤْيِ رُؤْيِ رُؤْيِ رُؤْيِ

قون شاخ آورد کا و کسندان مهان
 غسل شستن غل آن چیز که نوبوی
 غسل ن نرکون است از کوزه باب روان
 جرم مصدر از برام القی جرمت غفلت
 جرم عصبان است آن ذمی که سزاند بندگان
 قصه دان حقه نهر قصه از خود مروت
 قصه آن مری که مع آنند در سرنارگان
 وزد آب سرخ بنه وزد بنه نرکل
 وزد معروف بنه او او را در خوان
 از بنه از انرا صرب مصطفی
 اتباع است آن و اثر از سبف شستن
 خوان عدای ظلم نقدی عدای جمع عدد
 دان عدای اسم فید در میان که قیا
 دان لیا سوو و با هم نفع زربند بران
 هم زربا بنه بر سنی زردار خاک دان
 دان

طوق آن بانی که بنه اندر وجهی دو آب
 طوق نخت طوق است به طوق برهان
 صوم بر بدن برد صوم است همی از جلال
 صوم همی است قطعه بنه از تن با زبان
 مرق فصلت از دود صوم همی از نام
 مرق اصل است از بنای مهران دان
 شعری موی شعری معروف است یعنی نظرها
 شعوان کلف کربنه مرادو تا میان
 صوم ز مال بنه ضیق بود نوع بنات
 ضیق جاری کربنه از ضرارت آن چنان
 عشرتین که دبت عشرتین که خورد
 بعده روز آب عشرت است ده یک این بران
 این چنین شعر همی را بر بی نظم کرد
 ناپرورد که از روی همین نام ن

توضیح
 ۲۵۵
 ۲۳۳
 ۲۲

این کتاب در کتابخانه
 کتبخانه مجلس شورای
 اسلامی تهران است

است در وادی جبهت نشسته ز آب مغفوت

ساز سیر آتش توای بود بیت مستان
 تم شده کتاب رشت به زرفان خصم و هر کام بخانه
 و ما با بغایت باد رشت نام برین بر سر که تا آنه نشان نظم
 این کتاب را عالمی که

کتابخانه

کتابخانه	۱۸۴	۱۸۴	۱۸۴	۱۸۴
کتابخانه	۱۸۴	۱۸۴	۱۸۴	۱۸۴
کتابخانه	۱۸۴	۱۸۴	۱۸۴	۱۸۴
کتابخانه	۱۸۴	۱۸۴	۱۸۴	۱۸۴
کتابخانه	۱۸۴	۱۸۴	۱۸۴	۱۸۴

۵
خدمت
رحمت عالمه تا کسی
لطف و انعامش است

کتاب ما اشرف است

خدمت جناب مستطاب فقیر
انوار عالمه
خیل و ملازم

لا اله الا الله
محمد رسول الله

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمد لله رب العالمین
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد و آله الطيبين
الطاهرين

و بعد

الحمد لله رب العالمین
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد و آله الطيبين
الطاهرين

مجلس
مدرس
مدرس

کتابخانه آستان قدس

اگر آب اول
سه دفعه دیگر روشن

چهارم

کتابخانه آستان قدس
تبریز
کتابخانه

